

bellum, i. *subs. n.* **FORMA arch.** duellum CIC Leg 2.45. aes atque ferrum duelli instrumenta, non fani. **ETYM** *quamvis incerta, cum bonus (*DUENELO- 'bonus secundum speciem suam') coniungere iuuat; quod uocabulum ad certas res bellicas pertinere (bella acta, bella gesta 'decencia' uel 'pulchra'), post per ellipsem ut subst. consideraretur*¹⁹; item *uulgaris etymologia duellum 'pugnam inter duos', ut a duo proueniens, consistere putat*²⁰ PAUL FEST 58.20. Duellum bellum, uidelicet quod duabus partibus de uictoria contentibus dimicatur. ISID Orig 18.1.9. Bellum antea duellum uocatum eo quod duae sint partes dimicantium, uel quod alterum faciat uictorem, alterum uictum. **FAMILIA** duellus (perduellus), duellio (perduellio), Duellona (Bellona, Duellonari); bellare > antebellare, debellare (debellator), rebellare (rebellatrix, rebellio, rebellis, rebellatio); bellator (bellatorius, Bellatorix); bellax, bellicus, bellicosus, bellosus. *Su raiz ha sido utilizada como primer término de composición con carácter literario: bellicrepus, bellifer, belliger (belligerare, belligerator, belligerosus, Belliger), belliosus; bellipotens (Bellipotens); derivado compuesto es imbellia (imbellis). DROM belicista, bélico, belicoso, belicosidad. [FREQ maxima 11367 ^{indicia} 1064 ^{f.d.c.m.} 254-184 PLAUT] uocabulum scriptis prosa narrando (historiae) aptum, item argumentando (philosophiae) et scriptis quoque uersu, siue carmini heroico siue lyricis; praecipue uisibus mediis si numerum uideas, pro rata parte doctis praeuaret; necnon scriptis technicis (historia naturali, arte militari) apparet.*

VARIATIO OPERUM		indicia	p ^{f.d.c.m.} subc.
	exponendo	672	269
	narrando	8062	1584
	argumentalis	2326	500
	dramatica	96	221
	lyrica	139	632
	satirica	72	378
DIACHRONICA	III-II aec.	59	146
	I aec.	4570	1758
	I-II ec.	3339	884
	III-V ec.	3399	548
DIAPHASICA	quotidiana	41	236
	media	8844	821
	docta	2482	1211
DIASTRATICA	litteraria	10906	1022
	technica	461	184
MODUS	prosa	9537	844
	uersu	1830	1028

¶ *saepe pl. militare certamen, praecipue inter gentes uel nationes actum; subst. praedicatius est cui adiectiua ad hostilem gentem pertinentia coniunguntur (Gallicum bellum), uel ea quae ad agredientem uel aggressum ducem pertinent (Octavianum bellum); item structura eiusdem significationis praepositione cum praedita (bellum cum Veientibus) inuenitur - freq. pl. enfrentamiento militar, guerra, lucha armada, preferentemente entre naciones; funciona como subs. predicatio al que se unen adjetivos referidos al pueblo contra el que se lucha (Gallicum bellum) o el dirigente atacado o atacado (Octavianum bellum); también en una construcción, semánticamente igual a la anterior, con la prep. cum (bellum cum Veientibus) [HYPER inimicitia⁸ HYP bellum antarium, "bellum ciuile, bellum externum, bellum iniustum, bellum interneium, bellum iustum, "bellum nauale, bellum piraticum, "bellum sociale, bellum terrestre HYP NOMEN bellum Antoninianum, bellum "Cimbricum, bellum Mithridaticum, bellum Mutinense, bellum Punicum MER pugna⁸, prolium SIM axes¹², arma, duellio¹³, doctum Mars ANT pax, indutiae, otium DOM pax, causa, usus, dux, fortuna, ciuilis, inferre, gerere, indere, facere, aduersus] 254-184 PLAUT Amph 100. cum Telobois bellum est Thebano poplo. 44 CIC Diu 99. Marsico bello templum est a senatu Ionuni Sospitae restitutum. 29-9 LIV 1.26.1. imperat Tullus uti iuuentutem in armis habeat: usurum se eorum opera si bellum cum Veientibus foret. 105-110 TAC Hist 1.8. Hispaniae praerant Cluiuis Rufus, uir facundus et pacis artibus, bellis inexpectis. 417 RUT NAM 332. Plurima terreno populauerat aequora bello contra naturam classe timendus eques. 110 ISID Orig 18.1.6. bellum uocatur quod contra hostes agitur.*

certamen acerrimum est, maius quam proelium uel pugna, quae belli casus uel discrimina distinguunt; immo, praeter bellicas actiones, statum belli inter duas partes indicti ostendit - se trata de un enfrentamiento que supera casi todo otro, más duro o más extenso que el representado por otras voces, como proelium o pugna, que se refieren a episodios dentro de la guerra; indica, además de un conjunto de acciones guerreras, el estado de enfrentamiento declarado entre dos partes 160 GELL 1.4. Bellum ... manet, pugna cessat. 110 ISID Orig 18.1.8. Differt autem bellum, pugna et proelium. Nam bellum uniuersum dicitur, ut Punicum. Huius partes sunt pugnae, ut Cannensis, Thermensis. Rursus in una pugna multa sunt proelia. Aliud enim in cornibus, aliud in media, aliud in extrema acie geritur. Bellum igitur est totum, pugna unius diei, proelium pars pugnae est.

quale externum bellum seditioni, i. e. urbano tumultui, opponitur; saepe pl. exstitit, nam bellum complicata et uaria res est, quod per pl. significari naturaliter potest, simul id quod magnum est repraesentat - como guerra externa, se opone a seditio, que indica el motin urbano; se utiliza frecuentemente en plural, quizás porque la guerra es cosa compleja y multiforme, y el neutro plural permite expresar este matiz, al tiempo que presenta también la connotación de 'grande' 62-65 LUCAN 1.1. Bella per Emathios plus quam ciuilia cano.

si bellum ad certamina minime militaria spectare uideas, hoc ipsum intenditur, ut certamen acerrimum, sicut bellum est, inter partes ostendatur - cuando bellum se ha aplicado a enfrentamientos no militares, corresponde a usos y contextos en los que se realiza, precisamente, el conflicto en su grado máximo, que es la guerra

Bellum.⁸⁴ a notio consecrata ad bellum pertinens - la Guerra, divinidad [HYPER notio consecrata SIM arma, doctum Mars ANT Pax] 29-19 VERG Aen 1.294. mortiferum ... aduersum in limine Bellum. 79 PLIN Nat 35.27. diuus Augustus in foro suo ... posuit tabulas duas, quae Belli faciem pictam habent et Triumphum.

b⁸⁵ *Iani dei templum, cuius portae pace tantum clauderantur - templo que le estaba dedicado a los dios Jano, que se cerraba solo en tiempos de paz [HYPER NOMEN bellum] 239-169 ENN Ann 258. Discordia taetra Belli ferratos postes portasque replegit. 29-19 VERG Aen 1.263. dirae ferro et compagibus artis clauduntur Belli portae. 80-90 STAT Theb 5.144. arma indulget pater et saeui mouet ostia Belli. 110 SERV Aen 1.294. BELLII PORTAE Iani gemini, quae bello aperiebantur, pace clauderantur. ideo autem Ianus belli tempore patebat, ut eiusdem conspectus per bellum pateret, in cuius potestate esset exitus reditusque; id enim ipsa significat eius effigies, praebentis se euntibus et redeuntibus ducem. hunc autem olim Numa Pompilius fecit, cuius portas regni tempore clausit. GLOSS 4.431.44. Belli portae templum est quod bello patet et pace clauditur.*

→ *adi. ad bellum pertinentia inueniuntur quibuscum id magis minus coniungitur et belli genera describit - aplicados a bellum se encuentran adjetivos con los que se forman colocaciones más o menos frecuentes, que refieren a tipos de guerra*

bellum antarium. [FORMA bellum altarium] *bellum ad urbis portas actum - guerra que se desarrolla a las puertas de la ciudad [HYPER bellum] 110 PAUL FEST 7.26. Antarium bellum, quod ante urbem geritur. SERV Aen 11.156. bellum 'antarium' uocari solitum, quod sit ante urbem, quasi ante aras. GLOSS 2.385.68. ó πρό τῶν πυλῶν πόλεμος. 2.499.45. ó πρό θυρῶν πόλεμος.*

bellum ciuile.⁸⁴⁹⁰ *bellum inter ciues factum - guerra civil [HYPER bellum SIM arma ciuilia, bellum domesticum, bellum intestinum, discordia ciuilibus, arma ciuilia, motus ciuilibus, plus quam ciuile bellum ANT concordia ciuilibus DOM publicus; contra externum oppositum] 63 CIC Catil 3.19. haruspices ... bellum ciuile ac domesticum ... adpropinquare dixerunt. 105-110 TAC Hist 1.79. Conuersis ad ciuile bellum animis externa sine cura habebantur. 404 SULP SER Chron 1.28.7. aduersus Beniamin tribum ciuile bellum fuit. INSCR 312 CIL 3.9835. Valerio ... protectori defuncto bello ciuile in Italia ann L. 110 ISID Orig 18.1.4. Plus quam ciuile bellum est ubi non solum ciues certant, sed et cognati; quae actum est inter Caesarem et Pompeium, quando gener et socer inuicem dimicauerunt. Siquidem in hac pugna frater cum fratre dimicauit, et pater aduersus filium arma portauit. GLOSS 2.29.4. ἐμφύλιος πόλεμος. 4.211.11. bellum domesticum, quando una ciuitas inter se pugnat. 4.24.50. in-testinum.*

bellum domesticum.⁸³⁴ *bellum ciuile - guerra civil [HYPER bellum SIM "bellum ciuile] 56 CIC Har resp 49. togatum belli domestici exstinctorem. 63-65 SEN Epist 91.7. Quae domesticis bellis steterat regna, quae externis, impellente nullo ruunt. 350 IUST 5.2.12. Domesticis ... bellis Graeciam obtulerant, ne externis uacat. 110 GLOSS 4.488.25. bellum ciuile. 4.591.42. intra domos.*

bellum externum.⁸⁶⁵ [FORMA bellum extraneum⁸¹] *bellum contra hostes, bello ciuili oppositum - guerra contra enemigos del país, en cuanto opuesta a la guerra civil [HYPER bellum ANT bellum domesticum] 56 CIC Har resp 49. illum externum bellorum ... uictorem. 49 SEN Bre 4.5. Romana caede lassos exercitus ad externa bella conuertit. 390 AMM 18.9.3. nihil praeter bella timetur externa. 417-418 OROS Hist 3.21.7. domesticum quietem extraneis bellis interpellatam. 110 GLOSS 2.411.59. bellum extraneum πόλεμος ἐξωτερικός.*

bellum iniustum.⁸³⁴ *bellum non indictum uel quod iusti belli causas excedit - guerra indebita o impropcedente por no haber sido declarada o por exceder los motivos de la guerra justa [HYPER bellum SIM non iustum bellum ANT bellum iustum] 70 CIC Diu in Caec 62. cum uero neque iniuriam acceperis et praetori tuo periculum crees, fatearis necesse est te illi iniustum impiumque bellum inferre conari. 92 SIL 1.538. turbine caeco ultrix iniusti uibrat lancea belli. 390-406 VULG Iud 11.27. male agis indicens mihi belli non iusta. 110 ISID Orig 18.1.2. iniustum bellum est quod de furore, non de legitima ratione inuitur. De quo in Republica Cicero dicit (3.35): 'Illa iniusta bella sunt quae sunt sine causa suscepta'.*

bellum interneium.^{810 57 CIC} *bellum sine misericordia letale - guerra mortifera, sin piedad y sin cuartel [HYPER bellum] 29-9 LIV 9.25.9. nullus modus caedibus fuit delatoque Ausonum gens uix certo defectionis nomine perinde ac si interneium bello certasset. 79 PLIN Nat 10.24. accipiter bellum interneium gerit cum aquila, cohaerentesque saepe prenduntur. 350 IUST 26.2.3. Tanta rabies feros animos inuaserat ut non parcerent aetati cui etiam hostes perperissent, bellumque interneium cum liberis liberorumque matribus gererent. 110 GLOSS 4.591.43. cum uicti omnes occiduntur.*

bellum internum.⁸⁸⁴ *bellum ciuile - guerra civil [HYPER bellum SIM "bellum ciuile] 105-110 TAC Hist 2.69. Batauorum cohortes ... in Germaniam remissae, principium interno simul externeoque bello parantibus fatis. 197 TERT Apol 22.2. quod externa atque interna bella dilaniant ... prouidenter scripta sunt. 110 GLOSS 2.411.60. πόλεμος πολιτικός.*

bellum italicum.^{829 54 CIC} *bellum ciuile - guerra civil o intestina [HYPER bellum SIM "bellum ciuile] 42-41 SALL Catil 5. Huic ab adulescentia bella intestina, caedes, rapinae, discordia ciuilibus grata fuere. 60 COLUM 9.9.6. plubs in partibus diducitur ... intestinum bello totae gentes consumuntur. 400 HIST Aeg Gord 22.9. bellum intestinum ortum est, cum essent armati etiam senatores. 110 GLOSS 2.29.5. πόλεμος μεταξύ συγγενῶν. 4.313.36. ciuile uel domesticum uel castrense.*

bellum iustum.^{834 85 CIC} *bellum defensionis uel uindicationis causa rite indictum - guerra formalmente declarada, motivada por reclamación o [HYPER bellum ANT iniustum bellum] 63 CIC Catil 2.1. Palam iam cum hoste nullo impediende bellum iustum geremus. 121 SUET Galba 10.4. Alexandrina nauis Dertosam appulit armis onusta ... ut nemini dubium esset, iustum piumque et fauentibus diis bellum suscipi. 110 ISID Orig 18.2. Iustum bellum est quod ex praedicto geritur de rebus repetitis aut propulsandorum hostium causa.*

bellum maritimum.^{85 70 CIC} [FORMA bellum maritimum⁸²] *bellum nauale - guerra marítima [HYPER bellum SIM "bellum nauale] 29-9 LIV 42.56.7. trirèmes ... quadrimae praetor, bellum nusquam erat maritimum. 110 GLOSS 4.211.14. pugna in nauibus mari. 2.375.13. ναυμαχία. 2.411.61. πόλεμος θαλάσσιος.*

bellum piraticum.⁸²⁰ *bellum contra piratas peractum, praecipue id quod Pompeius anno 67 aec. fecit - guerra contra los piratas, especialmente la que llevó a cabo Pompeyo contra los piratas mediterráneos en 67 aec. [HYPER bellum DOM Creta, Pompeius] 46 CIC P. red. in sen 11. quo in magistratu nisi rogationem de pirato bello tulisset, profecto egestate et improbitate coactus piraticam ipse fecisset. 116 TAC Ann 15.25. in tantum ferme modum aucta potestate, quem populus Romanus Cn. Pompeio bellum piraticum gesturo dederat. 350 IUST 39.5.3. Creta Ciliciae quoque piratico bello perdomitatae in formam prouinciae rediguntur. 110 ISID Orig 18.1.5. Nam piratica bella sunt sparsa latronum per maria mioparonibus leuibis et fugacibus, non solum nauibus Pompeius, sed etiam inuslatis prouinciisque uastantibus. Quos primum Gnaeus Pompeius post etiam uastationem, quam terra marique diu egerant, mira celeritate compressit ac superauit.*

bellum sociale.⁸²⁰ *bellum contra populi Romani socios Latinos, qui Romanam ciuitatem affectabant, annis 91-88 aec. factum - guerra social, que hicieron los romanos en 91-88 aec contra los aliados latinos, que aspiraban a la ciudadanía romana [HYPER bellum SIM bellum Italicum, bellum Marsicum] 35-32 NEP Chabr 4.1. Chabrias ... perit bello sociali. 30 VAL MAX 1.6.4. L. Sulla consul sociali bello ... ab ima parte arae prolapsam anguem prosequitur. 417-418 OROS Hist 2.14.17. sub specie socialis belli domesticos motus expequantur.*

bellum terrestre.⁸⁸ *bellum terra factum - guerra terrestre [HYPER bellum] 29-9 LIV 21.49.2. Cum ad Trebiam terrestre constitisset bellum, ... a Sempronio consule ... terra imperii res gestae. 117-180 FLOR Epit 2.14. terrestribus ac naualibus bellis omne imperii corpus aggitur est. 417-418 OROS Hist 6.19.2. Pompeius ... saepe terrestri naualique bello uictus et captus ac post paululum interfectus est. 110 GLOSS 5.271.7. quod in terra agitur.*

→ *item ad. ad homines uel gentes pertinentia inueniuntur quibuscum id coniungitur - también se formaron colocaciones junto a adj. referidos a nombres de persona o de naciones*

bellum Antonianum.⁸² *bellum quod Octauius contra Marcum Antonium annis 31-30 aec. fecit et Actiae proelio persoluto - guerra que sostuvieron Octavio y Marco Antonio en 31-30 aec. uel que se dio durante la batalla de Actio [HYPER NOMEN bellum] 32 VAL MAX 3.8.8. Maeuius centurio diui Augusti, cum Antoniano bello saepe numero excellentes pugnas edidisset, ... ad Antonium Alexandriam perductus. 110 GLOSS 5.271.4. quod gessit Antonius.*

bellum Cimbricum.⁸¹⁹ *bellum quod Romani C. Mario duce contra Cimbros annis 113-101 aec. confectum est - guerra cimbrica, librada entre los romanos y los cimbrios en 113-101 aec, liderada por C. Mario [HYPER NOMEN bellum SIM bellum Gallicum, bellum Teutoncum] 42-41 SALL Catil 59.3. Ipse ... propter aequum adstitit, quam bello Cimbrico C. Marius in exercitu habuisse dicebat. 79 PLIN Nat 2.148. Armorum cepit et tubae sonitus auditos e caelo Cimbricis bellis accipimus. 300-400 AMP 41. Cimbrico bello cum Cimbris Tridentinae Alpes occupauerunt. 110 GLOSS 4.488.30. Gallicum, quia Galli Cimbrici dicuntur.*

bellum Italicum.⁸²⁴ *bellum sociale - guerra social [HYPER NOMEN bellum SIM "bellum sociale] 44-43 CIC Phil 14.33. Multi saepe exercitus Punicis, Gallicis, Italicis bellis clari et magni fuerunt. 30 VELL 2.15.1. Mors Drusi iam pridem tumescens bellum excitauit Italicum. 350 OBSE 57. Centena milia hominum consumpta Italicum ciuilique bello relata sunt. 110 GLOSS 4.24.51. bellum Romanum.*

bellum Marsicum.^{819 44-43 CIC} *bellum sociale - guerra social [HYPER NOMEN bellum SIM "bellum iustum] 44 CIC Diu 1.99. Marsico bello templum est a senatu Iunoni Sospitae restitutum. 79 PLIN Nat 7.34. serpentem peperit inter initia Marci belli ancilla. 350 IUST 38.152. uniuersam Italiam bello Marsico consurrexisse, non iam libertatem, sed consortium imperii ciuitatisque poscentem.*

bellum Mithridaticum.⁸³⁵ *bella a Romanis contra Mithridatem Ponti regem annis 88-63 aec. confecta - conjunto de guerras llevadas a cabo por los romanos contra Mitridates VI del Ponto entre 88-63 aec. [HYPER NOMEN bellum] 46 CIC Brut 306. cum ... Philo ... Mithridatico bello domo profugisset Romamque uenisset. 80 MART Epigr 6.19.5. Tu Cannas Mithridaticumque bellum et Mithrida uoce sonas. 368 EUTR 6.16. Pompeius triumphauit de bello piratico et Mithridatico. INSCR Hd 23876 Tarracina in Latio et Campania. legionis VI uictoris bello Mithridatico. 110 GLOSS 5.271.1. quod gessit Mithridates, rex Ponticus.*

bellum Mutinense.^{83 117-180 FLOR ↔ 121 SUET} *bellum annis 44-43 aec. confectum, quo Octauius Lepidusque Marcum Antonium Mutinae muris tutum aggressi sunt debellaueruntque - guerra que tuvo lugar entre los años 44-43 aec., en la que Octavio y Lépidio atacaron y vencieron a Marco Antonio, que se protegía tras los muros de Mutina [HYPER NOMEN bellum] 121 SUET Rhet 1.5. Antonium, item Augustum ne Mutinensis quidem bellum obmisisset declamandi consuetudinem. 110 GLOSS 5.271.3. Gallicum: Mutina enim ciuitas in Gallia.*

bellum Punicum.⁸³¹⁴ *quaecumque e tribus bellis quodcumque Romani contra Carthaginienses saec. III-II aec. pro hegemonia in Mari Nostro occidentali adipiscenda confecerunt - cada una de las tres guerras que los romanos mantuvieron y ganaron contra los cartagineses durante los siglos III-II aec. por la hegemonía en el Mediterráneo occidental [HYPER NOMEN bellum DOM secundum, primum, tertium] 44 CIC Off 1.79. Catonis bellum tertium Punicum, in quo etiam mortui ualuit auctoritas. 30 VELL 2.38.2. Primum Africanum Regulus nono ferre anno primi Iunici belli aggressus est. 300-400 AMP 42. Tertium Punicum bellum maioris gloriae quam operis fuit. INSCR 30-37 Hd 25091 Saguntum in Hisp Cito. Publio Scipio consul imperatori ob restitutum Saguntum ex senatus consulto bellum secundo. 110 GLOSS 4.24.52. AFRICUM.*

bellum Teutonicum.⁸⁴ *bellum Cimbricum - guerra teutónica [HYPER NOMEN bellum SIM "bellum Cimbricum] 70 FRONTIN Strat 1.2.6. Marius consul bello Cimbrico et Teutonico ad excutiendam Gallorum et Ligurum fidem litteras eis misit. 360 VIR Ill 75.3. Bello Cimbrico et Teutonico legatus bonam operam nauauit. 110 GLOSS 5.402.41. Gallicum, Teutoni enim Galli sunt.*

→ *item loc. uerb. intr. inueniuntur - asimismo se encuentran loc. subs. intr.*

loc. uerb. bellum committere. *bellum inire - comenzar una guerra [HYPER aggrredi SIM "bellum inire] 29-9 LIV 21.40.11. deos ipsos sine ulla humana ope committere ac profligare bellum. 100-200 Ps QUINT Decl 14.7. potionem excogitasti, qua bella committere, qua se totum humanum genus posset odisse. 390 VEG Mil 4.46. Quid fiat, bellum ducere. a bellum facere siue bellare - hacer la guerra o guerrear [HYPER pugnaire SIM bellum gerere] 48 BELL Hisp 26.4. exercitum tironem non audent in campum deducere nostrisque adhuc freti praesidiis bellum ducunt. 350 IUST 15.2.15. Ptolomeus et Cassander ... non commune uniuersorum bellum ducunt nec auxiliium ferre alter alteri uolunt.*

b bellum protrahere uel sustinere - prolongar o mantener la guerra [HYPER pugnaire] 45 CAES Ciu 1.61.4. magnos equitatus magnaque auxilia expectabant et suis locis bellum in libem ducere cogitabant. 92 SIL 5.97. si certare dolab et bellum ducere cordi est, interea rapidis aderit Seruilius armis. 105-110 TAC Hist 2.32. proinde duceret bellum. paucis diebus quartam decimam legionem ... adfore.

bellum facere. *bellare - hacer la guerra o guerrear [HYPER pugnaire] 63 CIC Catil 2.11. nullus rex est, qui bellum populo Romano facere possit. 160 GELL 6.2.6. Is admiratur et permouetur, quod Hannibal Carthaginiensis bellum se facere populo Romano uolentem dehortetur. 400 VULG Apoc 13.7. Et est datum illi bellum facere cum sanctis, et uincere eos.*

bellum gerere. *bellare - hacer la guerra o guerrear [HYPER pugnaire SIM bellum ducere] 239-169 ENN Trag 105. annos multos longinque ab domo bellum gerentes. 68-44 CIC Att 7.17.4. in quo quidem manebam dum spes pacis erit; sin bellum geretur, non deero officio nec dignitati meae. 100-200 Ps QUINT Decl 341.6. bella cotidie geruntur aduersus barbaras et bellicosissimas gentes. 368 EUTR 7.11. Nam nusquam ipse pugnaui, bella per legatos gessit suos. 110 GLOSS 4.431.43. bella gero pugnas facio. 5.520.21. bellago inimicitias exerceo.*

bellum indicere ^{aliciu} *bellum rei publicae cuiusquam declarare - declarar la guerra a un Estado [HYPER declarare DOM Romanus, consul, auxiliium] 63 CIC Catil 2.14. Manlius iste centurio ... bellum populo Romano suo nomine dixit. 92 SIL 1.694. uertant inde ad Carthaginis arces nec diuum oblitus indicere bella morentur. 314 LACT Mod pers 43.4. Maxentius ... bellum Constantino indixerat quasi necem patri sui uindictam.*

bellum inferre ^{aliciu} *gentem fines ducem uel regem petere - atacar un Estado, territorio o a un gobernante [HYPER aggrredi DOM Romanus, consul, auxiliium] 29-9 LIV 1.11.5. Nouissimum ab Sabinis bellum ortum ... nec ostenderunt bellum prius ualuit auctoritas. 50 CURT 3.5.11. Strepitum hostium armorum exaudire mihi uideo et, qui ulter intuli bellum, iam pro uocor. 350 IUST 17.1.8. ad Seleucum deficiunt eumque ... bellum Lysimacho inferre compellunt.*

bellum inire. *bellum initiare - comenzar una guerra [HYPER aggrredi SIM bellum committere, bellum suscipere] 29-9 LIV 4.24.2. iussosque suo consilio bellum initum suis uiribus exsequi. 160 GELL 5.18.9. Scribere autem, bellum initum quo consule et quo confectum sit. 390-406 VULG Chro 1.20.4. post haec initum est bellum in Gazer aduersus Philistheos.*

bellum suscipere. *bellum initiare - comenzar una guerra [HYPER aggrredi SIM "bellum inire] 86-82 RHET Her 2.49. quarum rerum causa bella suscipiuntur et cum hostibus de uita dimicatur. 121 SUET Aug 25.4. Proelium quidem aut bellum suscipiendum omnino negabat. 368 EUTR 2.7. bellum contra eos susceptum est et ingenti pugna superati sunt.*